

Forskningsadministrativ avdeling

Referanse

2017/10495-ARME

Dato

06.10. 2017

Svar på høring fra Det psykologiske fakultet: Rapport om fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanningen ved UiB

Vi viser til brev fra UiB, datert 24. august 2017, der rapporten *Fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen* sendes fakultetene til uttale.

Det psykologiske fakultet har hatt rapporten på høring hos våre institutter, forskerskoler og stipendiatutvalget ved fakultetet.

Påkrevd endring av forskerutdanningen ved UiB

Fakultetet noterer seg at rapporten er klar på at dagens organisering av forskerutdanningen ved UiB med én ph.d.-grad ikke oppfyller nye nasjonale forskriftskrav i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften, bl.a. når det gjelder akkreditering av studieprogram, fagspesifisitet, kvalitetssikring og kvalitetsutvikling. Det slås også fast at med dagens organisering, der forskerutdanningen er underlagt universitetsstyret, har heller ikke fakultetene forskriftsmessig hjemmel til å fastsette egne utfyllende regler. Fakultetet har lenge vært opptatt av status for fakultetets utfyllende regler, og har derfor stor forståelse for at det snarest må gjøres grep for å kunne oppfylle myndighetenes krav innen utgangen av 2018. Fakultetet mener at det er viktig at fakultetene blir tidlig involvert i arbeidet knyttet til den påkrevde revisjonen av ph.d.-forskriften fra 2013.

Fakultetsvise ph.d.-program

Fakultetet støtter arbeidsgruppens forslag om å organisere fakultetsvise ph.d.-program (slik forskerutdanningen er organisert ved UiO). De sentrale endringsprosessene synes godt forankret både i universitetsledelsen og i Forskningsadministrativ avdeling (FA).

Fakultetet mener dette ikke vil innebære store endringer fra hvordan dagens ordning blir praktisert ved UiB, og mange eksisterende kvalitetssikringsrutiner og retningslinjer vil kunne videreføres. Et fakultetsbasert ph.d.-program vil gi et tydeligere mandat til fakultets egen forvaltning av forskerutdanningen. Fakultetet understreker at det fortsatt blir viktig å kunne ivareta samarbeid og tverrfaglighet på en god måte også med en slik organisering.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det psykologiske fakultetet har høsten 2017 allerede tatt egne grep for å styrke forskerutdanningens rolle ved fakultetet. Fakultetets Forsknings- og forskerutdanningsutvalg (FFU) har fått ny sammensetning, og et nytt og tydeligere mandat. Fakultetets 3 forskerskoleledere inngår nå i FFU, slik at de her representerer både forskerskolen og eget institutt for både å ivareta forskerutdanningen og et forskningsstrategisk ansvar på instituttets vegne. Instituttene som ikke har forskerskoleleder tilsatt ved eget institutt utpeker en representant til FFU med forskningsstrategisk mandat. Videre består FFU av to representanter for åremålstilsatte og to studenter. Prodekan for forskning er utvalgets leder. FFU vil slik være programstyre og prodekan programstyreleder for forskerutdanningen ved fakultetet. Det psykologiske fakultet er klar for å implementere arbeidsgruppens anbefalinger så snart nødvendige vedtak, beslutninger og informasjon følger fra UiB.

Fakultetet mener det blir viktig at UiB sentralt holder et overoppsyn med den konkrete utformingen av de fakultetsvise programbeskrivelsene for å kunne sikre en mest mulig konsistent – og en best mulig – struktur på ph.d.-utdanningen ved UiB. Dette blir særlig viktig når det gjelder utformingen av fakultetsspesifikke regler.

Kvalitetssikringssystem for forskerutdanningen

Fakultetet mener arbeidsgruppen har gjort et godt arbeid både når det gjelder forslag til struktur, myndighet og kvalitetssikringsoppgaver for de ulike administrasjonsnivåene ved UiB, og også når det gjelder forslag til elementer i et kvalitetssikringssystem ved UiB.

Fakultetet støtter arbeidsgruppens forslag om at kvalitetssikringssystemet bør forvaltes av Forskningsadministrativ avdeling (FA). Dette vil gi universitetet oversikt, og fakultetene gode rammevilkår og en trygghet for at forskerutdanningen ved UiB holder et tilfredsstillende nivå. At det foreslås et felles forum for ledere av de fakultetsvise ph.d.-programmene vil være viktig for kvalitetssikringen av forskerutdanningen – likeledes at det eksisterende ph.d.-koordinatorforumet ved UiB opprettholdes. Slik kan det legges til rette for godt samarbeid mellom det sentrale nivået og fakultetsnivået med hensyn til arbeidsdeling, myndighet og ansvar i den organiserte forskerutdanningen motvirkes.

Fakultetet støtter de skisserte forslagene til et helhetlig kvalitetssikringssystem, men mener det bør vurderes om konkrete, mer objektive kvalitetsindikatorer kan utvikles for ph.d.-utdanningen, f.eks. når det gjelder publisering (utvikling i andelen Nivå 2-publikasjoner av universitetets ph.d.-kandidater o.l.). For langsiktig kvalitetsutvikling av ph.d.-utdanningen ved UiB blir det også viktig å prioritere og vedlikeholde et godt alumninettverk. Fakultetet mener også at UiB bør arbeide for å utvikle og integrere gode verktøybaserte kurs (*transferable skills*) i ph.d.-utdanningen.

Tilbakemeldinger fra underliggende enheter

Fakultet har også hatt rapporten på høring hos våre institutter, forskerskoler og stipendiatutvalget ved fakultetet. Enhetene er stort sett fornøyde med arbeidsgruppens anbefalinger og forslag til struktur, myndighet og kvalitetssikringsoppgaver for ph.d.-utdanningen. En del av deres kommentarer og innspill følger nedenfor.

Institutt for klinisk psykologi (IKP) påpeker at det er viktig at stipendiatene (både universitetsstipendiater og eksternt finansierte stipendiater) er representert i styringsstrukturen for phd-utdanningen ved UiB.

Institutt for biologisk og medisinsk psykologi (IBMP) understreker at implementeringen av arbeidsgruppens anbefalinger først og fremst er knyttet til utarbeidelsen av selve programbeskrivelsen, og at bl.a. forskerskolene må trekkes med her i denne prosessen.

En av fakultetets forskerskoler (IGSIN – International Graduate School in Integrated Neuroscience) påpeker at siden medlemmer av forskerskolen formelt sett kommer fra to fakultetet (Det psykologiske fakultet og Det medisinske fakultet) kan det bli nødvendig å revidere/tilpasse samarbeidet mellom fakultetene både når det gjelder kurstilbud og behandling av emner.

Stipendiatutvalget ved fakultetet (PsykSTIP) har flest kommentarer knyttet til arbeidsgruppens rapport. En rekke av innspillene er knyttet til organiseringen av fakultetets programstyre, og fakultetet vil ta dette med inn i det videre arbeidet med et fakultetsvist ph.d.-program.

Stipendiatutvalget peker likevel på problematiske forhold knyttet til elementer i kvalitetssikringssystemet, særlig til fremdriftsrapporteringen. Her ser stipendiatutvalget flere svakheter ved den nåværende ordningen. Blant annet gjelder dette kartleggingen av ph.d.-stipendiatens forhold til veileder, og oppfølgingen av dette. PsykSTIP stiller spørsmål ved hvor egnet fremdriftsrapporteringen er til å kartlegge slike forhold. Når det rapporteres videre til fakultetet påpeker stipendiatutvalget at ph.d.-kandidaten mister kontroll over den videre prosessen, og at den usymmetriske maktrelasjonen mellom kandidat og veileder gjør at det kan være vanskelig (og mulig risikabelt) å melde inn evt. misnøye knyttet til veilederforhold. PsykSTIP registrerer også at tall fra fremdriftsrapporteringen på systemnivå tidligere har blitt brukt til å slå fast hvor fornøyde ph.d.-kandidatene er med sine veiledere. PsykSTIP uttrykker uro både når det gjelder anonymitet og til hvor egnet fremdriftsrapporteringen er som verktøy til å få frem reelle tall på dette. Stipendiatutvalget ber derfor om at man i den videre prosessen klargjør hvordan fremdriftsrapporteringen skal brukes til tiltak på individnivå og på systemnivå, samt at man finner bedre ordninger for å kartlegge og arbeide med evt. problem mellom kandidat og veileder(e). På individnivå foreslår PsykSTIP at det blir gjennomført årlige medarbeidersamtaler med alle ph.d.-kandidater med andre enn veileder, for å kunne avdekke eventuelle vanskeligheter. På systemnivå foreslår stipendiatutvalget årlige, anonymiserte undersøkelser av det psykososiale arbeidsmiljøet til ph.d.-kandidatene, der bl.a. veilederforhold kan undersøkes nærmere. PsykSTIP etterlyser også et eksplisitt fokus på hvordan karriereveiledning skal sikres på fakultetsnivået, da dette er et uttrykt satsingsområde i UiBs *Handlingsplan for forskerutdanning 2016-2022*.

Vennlig hilsen

Gro Mjeldheim Sandal
prodekan

Ragna Valen
fakultetsdirektør